

ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА», ЯК ОСНОВА ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПОЛІ БОЮ ТА У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Дана навчальна дисципліна надає знання, уміння та практичні навички громадян, а в майбутньому офіцерів, які будуть необхідні в майбутньому для надання домедичної допомоги, порятунку і збереження життя людей у підрозділі під час основних видів бою, а також у мирний час.

Ключові слова: тактична медицина, домедична допомога, алгоритми допомоги, екстрена допомога, порятунок життя.

Abstract

This educational discipline provides knowledge, skills and practical skills for citizens, and in the future, officers, who will be needed in the future to provide first aid, rescue and save the lives of people in the unit during the main types of combat, as well as in peacetime.

Keywords: tactical medicine, pre-medical assistance, assistance algorithms, emergency assistance, life saving.

Тактична медицина — це надання допомоги на догоспітальному етапі, націлене передусім на усунення попереджуваних причин смерті, за принципами, що враховують загрозу від бойових дій чи активного стрільця.

Вважаю, що тактична медицина є одним з основних розділів бойової підготовки Збройних Сил України.

В наш час всі військовослужбовці відпрацьовують надання медичної допомоги на полі бою за стандартами НАТО.

“В нас є багатий досвід участі у бойових діях і надання допомоги пораненим у бою. Тож все, що ми відпрацьовуємо – не просто вправи, а реальні сценарії розвитку подій у реальних боях за найновішими методиками НАТО. Вони дуже добре показали себе. Багато чого гвардійці вже знають і вміють. Видно, що цим займаються, але важливо довести ці навички до автоматизму. Часу згадувати, що і як робити, у бою не буде, адже при багатьох пораненнях час іде на секунди, і діяти треба негайно і без помилок. Завдяки таким навчанням, солдатам і командирам буде легше зорієнтуватись у подібній ситуації, адже ми самі пройшли подібні курси, і наш бойовий досвід і десятки врятованих життів військових і цивільних довів користь від таких занять”, – підкреслюють інструктори.

Підготовку з тактичної медицини організують і проводять з метою набуття військовослужбовцем спроможності рятувати та зберігати життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, в умовах бойової обстановки.

Основним завданням підготовки з тактичної медицини є надання військовослужбовцю теоретичних знань, освоєння ним практичних навичок і прийомів з надання домедичної допомоги в обсязі само- і взаємодопомоги при пораненнях, травмах і ураженнях.

Підготовку з тактичної медицини проходять усі військовослужбовці. Підготовку проводять періодично: у період від мобілізування до бойового злягодження частини та у міжбойовий період, у мирний час – на початку кожного періоду бойової підготовки, упродовж усього терміну служби військовослужбовця.

Підготовка з тактичної медицини є складовою індивідуальної підготовки кожного військовослужбовця.

Тактична медицина виокремилась в самостійний напрям після появи настанов ТССС, ТЕСС та подібних до них алгоритмів і програм навчання.

Розділяють тактичну медицину власне в умовах бойових дій та тактичну екстренну медицину. Солдати, зазвичай молоді, з незначною кількістю хронічних захворювань. Відповідно ймовірність

смерті від інших причин, окрім тих, що спричиняють поранення, невелика. При наданні допомоги цивільним особам в тактичних умовах слід враховувати можливість наявності хронічних захворювань, зокрема і серцево-судинних.

Цілі ТССС: надати допомогу пораненому, запобігти додаткових травм у військовослужбовців, завершити місію. В тактичній медицині пріоритетним є виконання тактичної задачі.

Стандарти ТССС розроблені комітетом ТССС. Вони переглядаються та оновлюються кожний рік. Настанови щодо догоспітальної допомоги «Тактична допомога пораненим в умовах бойових дій» (ТССС) є у двох варіантах ТССС-МР - для медичного персоналу та ТССС-АС - для усіх комбатантів.

ТССС-АС, побудований на основі ТССС-МР, розрахований для усіх бійців, отож, він спрощений. Відповідно, надається менший об'єм допомоги.

В тактичній медицині прийнято працювати строго згідно алгоритмічного регламенту. Бойові медики навчаються надавати допомогу у певному порядку, де спочатку йдуть найвагоміші травми, такі як масивні кровотечі (здебільшого артеріальні). Далі перевіряється стан дихальних шляхів та забезпечується можливість дихання для потерпілого. Згідно наступних пунктів, тактичний медик повинен оглянути потерпілого, впевнитись у відсутності інших травм (різні види пневмоторакса, переломи та механічні травми, наявність інших поранень та контузій). Останнім пунктом виступає Гіпотермія, а саме порятунок людини від неї. Через вагому втрату крові тіло потерпілого часто перестає правильно самостійно регулювати температуру тіла, від чого починається Гіпотермія і людина помирає від переохолодження. Найрозповсюдженішим алгоритмом надання домедичної допомоги в бойових умовах є MARCH. Це абревіатура, де кожна буква має відповідне визначення та порядок виконання.

Очікуваним результатом засвоєння програми підготовки з тактичної медицини є набуття військовослужбовцем здатності надання домедичної допомоги у випадку поранення, травми і ураження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Настанови ТССС для медичного персоналу (<https://www.naemt.org/education/naemt-tccc/tccc-mp-guidelines-and-curriculum>), НАЕМТ, серпень 2017.
2. <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3606497-rahunok-jde-na-sekundi-takticna-medicina-za-standartami-nato-dla-nacgvardijciv.html>
3. Тактика надання самопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій / навч. посібник / Уклад.: Р.С. Троцький, О.В. Чуприна, О.А. Блінов; за ред. М.О. Ктігорова. – К., 2016. – 137 с.
4. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів : Навчальний посібник / Бадюк М. І., Ковида Д. В., Микита О. О., Козачок В. Ю., Серета І. К., Швець А. В. // За редакцією професора Бадюка М. І. — К. : СПД. Чалчинська Н. В., 2018. — 212 с.
5. Стандарт підготовки І-СТ-3 (видання 2) : підготовка військовослужбовця з тактичної медицини. — К. : «МП Леся», 2015. — 148 с.
6. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції) : Методичний посібник / В. О. Крилюк, В. Д. Юрченко, А. А. Гудима [та ін.] — К. : НВП «Інтерсервіс», 2014. — 84 с. 25.

Табачук Григорій Васильович – викладач кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, e-mail: gtabachukv@gmail.com

Павловський Микола Віталійович – студент кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, e-mail: n.pavlovskiy@gmail.com